

„Mojžíš vystoupil k Bohu. Hospodin k němu zavolal z hory: „Toto povíš domu Jákobovu a oznámíš synům Izraele: Vy sami jste viděli, co jsem učinil Egyptu. Nesl jsem vás na orlích křídlech a přivedl vás k sobě. Nyní tedy, budete-li mě skutečně poslouchat a dodržovat mou smlouvu, budete mi zvláštním vlastnictvím jako žádný jiný lid, třebaže má je celá země. Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým. To jsou slova, která promluvíš k synům Izraele.“
Mojžíš přišel, zavolal starší lidu a předložil jim všechno, co mu Hospodin přikázal. Všechnen lid odpověděl jednomyslně: „Budeme dělat všechno, co nám Hospodin uložil.“ Mojžíš tlumočil odpověď lidu Hospodinu.“ Exodus 19:3-8

„Přicházejte tedy k němu, kameni živému, jenž od lidí byl zavržen, ale před Bohem je ‚vyvolený a vzácný‘. I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista.
Neboť v Písmu stojí: ‚Hle, kladu na Siónu kámen vyvolený, úhelný, vzácný; kdo v něj věří, nebude zahanben.‘ Vám, kteří věříte, je vzácný, ale nevěřícím je to ‚kámen, který stavitelé zavrhl; ten se stal kamenem úhelným‘, ale i ‚kamenem úrazu a skálou pádu‘. Oni přicházejí k pádu svým vzdorem proti slovu – k tomu také byli určeni.
Vy však jste ‚rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu‘, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do svého podivuhodného světla. Kdysi jste ‚vůbec nebyli lid‘, nyní však jste lid Boží; pro vás ‚nebylo slitování‘, ale nyní jste došli slitování.“ 1. dopis Petřův 2:4-10

„Velekněží a farizeové svolali radu a řekli: „Co si počneme? Ten člověk činí mnohá znamení. Když proti němu nezakročíme, všichni v něj uvěří, a přijdou Římané a odejmou nám toto svaté místo i národ.“ Jeden z nich, Kaifáš, velekněz toho roku, jim řekl: „Vy ničemu nerozumíte; nechápete, že je pro vás lépe, aby jeden člověk zemřel za lid (laos), než aby zahynul celý národ (ethnos).“ To však neřekl sám ze sebe, ale jako velekněz toho roku vyřkl prorocky, že Ježíš má zemřít za národ, a nejenom za národ, ale také proto, aby rozptýlené děti Boží shromáždil v jedno. Od toho dne byli tedy smluveni, že ho zabijí.“ Janovo evangelium 11:47-53

Nová totožnost 2

Před týdnem jsme si vyprávěli o nové identitě, o totožnosti, kterou hledáme. Jak osobně, tak za celý národ bojujeme o sebeurčení. A při každém svátku si hrdě připomínáme hrdiny, zapalujeme svíčky a pokládáme věnce. Zveme pamětníky a necháme mluvit ty, kterým jsme si zvykli říkat osobnosti. A pohybujeme se od nadšených projevů sounáležitosti na demonstracích, vlajek a hrdě zpívané národní hymny až po zklamané hlášky na sociálních médiích, silná slova v rozhovorech, jiné verze obecně známé historie, překvapivá zjištění o spiknutích, kolosální zradě národa a tak podobně. Tohle všechno jsme my. Každý má svou pravdu, jak mi vysvětlovaly děti z kroužku náboženství ve Školamyšli minulé pondělí. A každý na ni má právo, jak si někdy pomateně říkáme.

Jak to bylo s bývalými otroky v Egyptě? Takhle: „Když vyšli z Egypta a došli k moři, za sebou uviděli faraonovy obrněné vozy a báli se. Vzali to osobně: „Osopili se na Mojžíše: „Což nebylo v Egyptě dost hrobů, že jsi nás odvedl, abychom zemřeli na poušti? Cos nám to udělal, že jsi nás vyvedl z Egypta?“ (Exodus 14:11)

Ale o pár hodin později si zpívali společně: „Hospodin je má záštita a píseň, stal se mou spásou. On je můj Bůh, a já ho velebím, Bůh mého otce, a já ho vyvyšuji.“ (Exodus 15:2)

Jenže zanedlouho potom se všechno opět změnilo a proti Áronovi a Mojžíšovi se zvedla opozice vzpomínající na maso, chléb a poklid otrockého života. Vyčítali těm dvěma: „Vždyť jste nás vyvedli na tuto poušť, jen abyste celé toto shromáždění umořili hladem.“ (Exodus 16:3)

Není několik pravd, nemáme svoje pravdy. Je jen jedna pravda a tu společně hledáme. A dnes ji opět hledáme v dopisu Petrově, který napsal bývalým pohanům, jimž říká, že když uvěřili a nechali se pokřtít, stalo se také něco s jejich identitou, totožností. Píše jim: "Kdysi jste ‚vůbec nebyli lid‘, nyní však jste lid Boží; pro vás ‚nebylo slitování‘, ale nyní jste došli slitování.“

A pokud jsem se minulou neděli věnoval pojmu královského kněžství, tak se teď zaměřím na rod vyvolený, národ svatý a lid náležející Bohu. Tři pojmy, které popisují i naši novou identitu, když jsme uvěřili a svou víru jsme dotvrdili křtem. Pro někoho to bude připomenutí, utvrzení, návrat ke křtu a pro někoho to zase může být pozvánka - hele, neohlížej se na jednu a druhou stranu, nepostávej stranou, ale vyznej svoji víru a potvrď jí křtem.

Rod vyvolený

V původním slově se užívá pojem **genos**. Je tu tedy řeč o naší genetice. Objevte spolu se mnou tajemství svého původu. A nemusíte do archivu v Zámrsku a ani do kronik. Do našeho rodokmenu se vplétá neskutečná Boží milost. Jasně, jsme potomky složitých lidí, jak zjistíte v těch archivech. Ale jsme také potomky Boží milosti a to nezjistíte v archivu, ale v Bibli. Pán Bůh nás tu chtěl, jak jsme zjistili ve víře. Pán Bůh nám stříhal trpělivě genetický kód, tvořil jej a tvoří. Před časem jsem tu nad malou Marianou připomínal, že lidstvo naučilo měnit genetický kód.¹ A všichni si kladou otázku, co se stane, když stříhneme do genetického kódu a změníme něco malého - barvu vlasů, či velkého, když zamezíme sklonům k dědičným chorobám. Jak to bude pokračovat dále! Co to udělá s potomky? Zatím nevíme a tak se nepřipouštíme, abychom zasahovali do lidským embryí. Ale ale je to jen otázka času.²

Jedno je však jisté. Člověk to může jednou udělat, stříhne do genomu, ale nikdy nevezme Pánu Bohu moc pozměnit vše zpět a nebo ještě jinak. Jsme děti milosti Boží a nejsme dětmi laboratoří. Chápu rodiče, kteří se modlí ještě před tím, než se začnou pokoušet o zplodění svých dětí. Určitě, neměli bychom se bát mít děti, myslím tím je rodit - ač je nás osm miliard. A tím spíš, neměli bychom se bát přijímat bez iluzí cizí děti bez rodičů, protože v nich Pán Bůh geneticky zapracoval a třeba ještě zapracuje. A nejenom skrze nás. To, co dostali, potřebuje dozrát. To, co bylo pod Sínajem, to byl také genetický mix a Pán Bůh z něj svým zákonem dělal jeden lid. Takhle se na sebe dívejte!

Jistěže je to pro některé málo a stejně se bou bát žít, budou se bát plodit děti a nesvěří se lékařům ani s očkováním. Přijímám je i s těmi strachy. Ale já zase nepřestanu kázat o svrchovanosti tvůrce a pána. S geny nezatopíš, ani je nevyčůráš - jak se říká - ale také je nikdy nevezmeš z Boží pravomoci! Neboj se přijmout Ježíše Krista, neboj se prosit o zásah do svého genetického dědictví - přece víš, že se otec upil a matka to neustála. Neboj se. Jsi v nejlepších rukou. Nesuď druhé pro jejich genetický vklad. Věř a přijmi je.

Národ svatý

A pak, tady se říká v původním slově, že ti adresáti Petrova dopisu jsou **ethnos** agion, národ svatý. Co je to etnikum? To je společenství lidí, které sdílí kulturu, zvyky, jazyk. Dává je dohromady pocit sounáležitosti. Něco podobného si o sobě myslí Moraváci, Pražáci a taky Litomyšláci. A tady, v našem městě, je to zvláště silné.

Jenže na tom nelze stavět svoji identitu. Vezměte si, že odněkud začnou létat železné roury, jako pár set kilometrů na východ. A celé naše město pak vojáci přeorají, polovičku lidí odvléknou, další zabijí. Tak nějak to prožívají naši milí hosté z Ukrajiny. Co zůstane?! To, že jsme etnikum jeho svatosti, národ svatý. Kdekoliv budeme. I pod zemí v hrobech a před Boží tváří až vstaneme.

Nestali jsme se lidem Božím na základě narození v srdci Evropy, v Čechách a na Moravě či ve Slezsku. Ani příslušností k Církvi bratrské či obecněji k protestantům nebo katolíkům. Tak často nás spojují běžné etnické prvky, láska k rodině, k panoramatu našich věží, vůni země, ke kostelnímu kafi a ke kamarádům lidem, kteří vychovávají stejně staré děti a berou u výplaty přibližně stejně. Ptají se mne, proč chci z Litomyšle pryč? Tady je přece tak dobře! Ale já nechci pryč, jen když jsem obohacen tímto etnikem, žiju s vědomím že jsem tu opravdu mnoho získal a dostal. Proto zase musím, dokonce chci jinde dávat. A vždycky se budu k Litomyšli hlásit!

¹ BC nebude before Christ, ale bude se říkat BC - Before Crispr

² <https://www.em.muni.cz/tema/9738-revoluce-v-molekularni-biologii-nuzky-jmenem-crispr>

Pokud naši etnickou svatost budeme držet a zakládat jen na lidských věcech, tak se svým slovníkem a svou liturgií, nádobím a oděvy budeme brzo součástí etnografického muzea. Nemůže to dopadnout jinak!³

Co spojovalo Izrael? Izrael byl lidem smlouvy. Stali se jím poté, co prošli vodou a ještě znovu, když přešli suchou nohou Jordán. Ač se nám to nelehko přijímá, byla to pěkná směsice lidí, kterým svěřil svou smlouvu Hospodin pod Sinajem. Byli etnicky vyvážení na základě Božího rozhodnutí milostí svobody od otroctví. A tak i my jsme spolu spojeni smlouvou s Hospodinem ve křtu. A je úplně jedno v jaké jsme církvi. Musíme propojovat, dávat dohromady a pěstovat etnicitu svatého národa: „Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech.“ (Efezanům 4:4nn)

Lid náležející Bohu

A naposled použil apoštol Petr výraz **laos**. To značí ty, které jsme si zvykli nazývat laiky. To jsou v našich církevních podmínkách světští, nevysvěcení a obecně nevyškolení lidé. Nejsou ani zvolení, neprošli si houštinou mandátů až po ten biskupský či poslanecký. Nemají přehled o teologii, nevyznají se v právech. Jsou to ti, kteří mají dělat zástupy, stát a sedat si. Jsou to diváci, kteří smí občas zazpívat nějakou tu odpověď. Mají kývat a čekat, až páni přijdou. Na laika si kdekdo troufne. Je lehké jej usadit.

Ale tady pozor. Křtem se ti laikové stali Božím vlastnictvím. Hospodin na ně nenechá sáhnout a když, tak to nikomu neprojde jen tak. Těm Božím laikům se dostává nejlepší péče a nejsou jen diváky, ale naplno a úplně jsou součástí bohoslužby života. Jsou VIP, ve všech smyslech toho slova. Pán Bůh jim slibuje sociální citlivost v naprosto základních životních potřebách. Znavení, upracování, chudí - avšak vždycky bohatí a opatrovaní samotným Bohem, který se k nim hlásí.⁴

Snad se ohlížíte přes rameno, když se mluví o nějaké službě. Ne proto, že byste byli líní, ale proto, že si nepřipadáte dost vzdělaní a schopní. Já - a do staršovstva? Já jako správce sboru? Já do zastupitelstva? Já do správní rady? Ne... Nikdy! Já bych se měl někomu věnovat a doprovázet jej na jeho životní cestě? Ne, to nechám kazateli a nějakým vzdělaným a placeným pečovatelům. Tak já vám tu říkám, že rozkoš laiků, kteří patří Pánu Bohu, je podílet se na Božích věcech jak jen to jde. Říkám, že laici Boží netápou bez sebevědomí a bez identity, navazují, nesoutěží, neválcují druhé, ale vždycky se znovu a znovu díví, jak dobře to Pán Bůh vymyslel, když je postavil mezi ty další.

Ale nezvykle končím tím, že varuji všechny, kteří svoje okolí utloukají a trápí svými představami o svatosti a vyvolenosti jedinců! Všechny, kteří škrtní ostatní řečmi o skutečném pokání a podezírají je z nedokonalosti, když nechodí pravidelně do kostela. Jako by byl Boží lid jen v tom kostelním shromáždění. Pozor! Tenhle výčet tří pojmů zní také hrozivě. Nepokoušejte se dotvořit církev a ro-

³ Říkalo se na křtu knihy exstarosty Miroslava Brýdla mnoho hezkých slov o Litomyšli. Ta kniha by podle mínění některých měla být expedována do všech obcí a měst. Nebo ještě lépe by měli být rozesláni avataři Mirka Brýdla. Ale to nefunguje, vývoz naší etnické unikátnosti by nikde jinde nefungoval. Kristus to udělal jinak, stal se jedním z nás. Narodil se v Habartově, v Třebářově, ve Velké Hledsebe či v Archlebově. Jako přijal etnickou podobu Nazareťanů, tak dnes přijímá naši. Musel by se Brýdl znova narodit, vtělit do nějakého člověka. A my jen můžeme takové lidi hledat v těch vsích a městech naší země a povzbuzovat je, posilovat, stát za nimi a být vedle nich, modlit se za ně a pomoci jim - aby se stali Brýdly v tom nejlepší slova smyslu...

⁴ „Toto praví Hospodin zástupů: Opět budou sedat na náměstích Jeruzaléma starci a stařeny, každý s holí v ruce pro vysoké stáří. Náměstí toho města budou plná chlapců a děvčat; ti si budou hrát na jeho náměstích. Toto praví Hospodin zástupů: Jestliže to bude v očích pozůstatku tohoto lidu v oněch dnech nemožné, bude to nemožné i v mých očích? je výrok Hospodina zástupů. Toto praví Hospodin zástupů: Hle, zachráním svůj lid ze země východní i ze země, kde slunce zapadá. Přivedu je a budou bydlet v Jeruzalémě. Budou mým lidem a já jim budu Bohem věrným a spravedlivým.“ (Zacharjáš 8:4-8)

dinu podle svých představ. Neopakujte blábolivé představy o svatosti. Dusíte Boží lid, který se vám jednou projde po hlavách, ale hlavně - dotýkáte se zřítelnice Božího oka!⁵ A to nevydejcháte!

Jen se podívejte na text evangelia, který jsme četli. Tam si velekněz s ročním mandátem (střídali se po roce) nedobrovolně zaprorokoval. Dal průchod své nechuti k lidem - Pro něj byl Ježíš jedním z laiků, a mohl za nepoučené a nekvalitní laiky umřít, prostě být obětován. Velekněze zajímal jen národ, ethnos. Zajímalo jej to bohatství dějin kultury a zvyků, které si přivlastňují všichni předstodové, prezidenti, zákonodárci a další ústavní činitelé. V tom se jim dobře vládne.

A celý jejich ethnos se jim rozhádal a rozpadl pod rukama. Do roku sedmdesát se střídali v roli velekněží jako apoštolé na orloji. A o pozornost lidu, laiků usiloval jeden tzv. spasitel za druhým. A skončilo to vždycky v krvi.

Slovo dětem: Když jsem byl malý, bylo všude mnoho žabiček Skokana zeleného. Dnes je to ohrožený druh. Když jsou spolu samička a sameček Skokana zeleného, narodí se z toho vztahu jen samé samičky Skokana zeleného. Když se potkají samička se samečkem Skokana zeleného a Skokana skřehotavého, je z toho - samý skokánek skřehotavý - samečci a samičky. Když se ale potká se Skokanem zeleným Skokanem krátkonohým, co myslíte, že bude výsledkem - samý Skokan zelený, samičky a nebo samečci.

Boží svět není rozdělen do krabiček, ve kterých je jasno. Pán Bůh tvoří. Nevyhýbáme se jiným lidem, není zcela zaručeno, že bohatý s bohatým, vzdělaný se vzdělaným, zdravý se zdravou budou zárukou dobrého výsledku. Všechno je v Božích rukou. nejen u Skokanů, ale také u nás, u lidí...

(podle Petra Rause)

---

⁵ „Toto praví Hospodin zástupů, který mě poslal pro svoji slávu k pronárodům, které vás plenily: Kdo se vás dotkne, dotkne se zřítelnice mého oka.“ (Zacharjáš 2:12)